

BYGG SÄKERT!

En utbildning för alla lantbrukare

Bygg säkert!

En utbildning för alla lantbrukare

Vet du som lantbrukare vad som krävs för att bygga säkert? När du bygger nytt eller bygger om på din gård är du byggherre och ansvarig för det som byggs. Byggherre är den person som låter bygga om eller uppföra en byggnad, oavsett om det är i egen regi eller entreprenad. Det gäller även alla lantbrukare som bygger ekonomibygnader trots att de inte behöver anmäla vad de bygger eller söka bygglov. Det är därför viktigt att du har kunskap om plan- och bygglagen och övriga regler som finns för bland annat byggnaders bärförmåga och stadga, brandskydd, miljö och energi.

Hur kan du till exempel minimera risken att ett tak rasar in av snö och vindbelastning? Vad innebär det att man gör en dimensioneringskontroll och gör det skillnad? Vi vill att du ska bygga säkert och inte råka ut för obehagliga överraskningar. Under den här utbildningen får du den kunskap du behöver som i förlängningen också säkrar företagets produktion.

Du får veta vad samhället har för krav när du ska bygga och även hur du ska underhålla dina byggnader för att undvika till exempel takras. Du får dessutom veta mer om arbetsmiljö, djurskydd, miljöfrågor, byggprocessen, entreprenadformer, juridik, besiktning, kontroll, ekonomi och försäkringar.

Utbildningen innehåller också hur viktigt det är med ett tydligt kontrakt och vad det kan innehålla. Vad kan försäkras och vilka krav ställer försäkringsbolagen? Hur gör du en bra underhållsplan och skapar en god välfärd för djuren i dina byggnader?

Det är med andra ord en bred och gedigen utbildning med många viktiga områden som är skraddarsydd för att passa just dig som har lantbruk. Utbildningen Bygg säkert!, är ett samarbete mellan Hushållningssällskapet, Lantbrukarnas Riksförbund, Sveriges lantbruksuniversitet, Jordbruksverket, Boverket, Länsförsäkringar och Dina Försäkringar. Projektstöd har erhållits från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden.

Grisstall i Nordanstig, Väster-
norrland, vintern 2010.
Foto: Sveriges forsknings-
och provningsinstitut (SP)

Kunskap kan förebygga takras

– Jag blev helt chockad och kunde inte tänka klart, berättar Klas-Erik Andersson när halva stallet i Gnarp med 600 grisar gav vika för snömassorna. Idag när stallet har byggts upp igen uppmanar han alla lantbrukare att lära sig mer om hur man bygger säkert.

- Det värsta var naturligtvis att se när hela stallet kollapsade. Då var jag nästan handlingsförlamad ett tag men fick hjälp av goda grannar och vänner att få ut alla grisar och förmedla de flesta till andra gårdar, berättar Klas-Erik Andersson.

- Jag hade först ingen aning om vad som hade hänt, det var först senare som jag förstod att takstolarna hade fel dimensioner och att jag inte fått alla ritningar. Det var den otillräckliga bärförmågan, i kombination med all snö som gjorde att byggnaden rasade.

- När den första förtvivlan lagt sig måste man ändå orka med att stå på sig. Det hela löste sig rent ekonomiskt genom att jag fick ett skadestånd av tillverkaren.

- Jag tycker att alla vi som bygger på landsbygden ska gå utbildningen, Bygg säkert!. Den är skraddarsydd för oss och vi behöver den här kunskapen för att både bygga och underhålla det som står på vår mark, säger Klas-Erik Andersson.

Klas-Erik Andersson, Gnarp,
lantbrukare med erfarenhet
av takras.

Foto: Jennie Johansson/
Fotograf MissJeni

Utbildningens innehåll

Säkert byggande:

Vad har jag som byggherre för ansvar för att byggreglerna följs?

Vilka är de vanligaste felen när en byggnad rasar?

Besiktning, underhåll och försäkring!

Byggprocessen:

Vad, när och hur?

Varför ska jag som byggherre upprätta ett skriftligt förfrågningsunderlag?

Entreprenadformer:

Ska du välja utförande- eller totalentreprenad?

Fast pris eller löpande räkning?

Affärsjuridiken:

Vad är ett kontrakt?

Bör man skriva ett kontrakt eller räcker ett handslag på gårdsplanen?

Vilka ersättningsformer finns det?

Bygglagstiftningen:

Vilket juridiskt ansvar har jag som byggherre?

När behöver man söka bygglov eller göra en anmälan och hur gör man det?

PBL, EKS, BBR och Eurokoder och CE-märkning:

vad innebär det för mig som byggherre?

Arbetsmiljö:

Vad gör BAS-P och en BAS-U och vilka uppgifter har de?

När behöver du som byggherre ha en arbetsmiljöplan?

Miljölagstiftning:

När måste djurhållningen anmälas och var går gränsen för tillstånd och MKB?

Vad finns det för krav vid gödsellagring?

Djurskydd:

När skall jag förpröva en byggnad och varför?

Vilka handlingar krävs vid en förprovning?

Vad granskas vid en förprovning?

Vill du veta mer?

Utbildningen genomförs av Hushållningssällskapet på en lång rad av platser i landet. Vill du veta mer, kan du kontakta Hushållningssällskapet där du också kan anmäla ditt intresse.

På www.hushallningssallskapet.se/byggsakert, hittar du mer information om utbildningens innehåll och var och när den arrangeras.

Vad betyder det?

PBL = Plan- och bygglagen

BBR = Boverkets byggregler

EKS = Boverkets konstruktionsregler

Eurokoder = Europeiska konstruktionsstandarder

MKB = Miljökonsekvensbeskrivning

BAS-P = Byggarbetsmiljösamordnare för planering och projektering (upprättar arbetsmiljöplan)

BAS-U = Byggarbetsmiljösamordnare för utförande (ansvarar för att arbetsmiljöplanen finns och tillämpas på arbetsplatsen).

Några matnyttiga länkar:

www.boverket.se/eks

www.slu.se/lbt

www.lantbruketsbrandskydd.nu

www.jordbruksverket.se

www.av.se

Utbildningen Bygg säkert!, är ett samarbete mellan Hushållnings-sällskapet, Lantbrukarnas Riksförbund, Sveriges lantbruksuniversitet, Jordbruksverket, Boverket, Länsförsäkringar och Dina Försäkringar. Projektstöd har erhållits från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden.